

SEÇİM SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

İstanbul Genişletilmiş İlçe Temsilcileri toplantısında yapılan konuşma, 21 Ekim 1979.

Yoldaşlarım,

Merkez Yönetim Kurulumuz, üç günden beri toplantı halinde. Ve bu toplantı daha sürüyor. Ele aldığı konuyu, genel çizgileriyle şöyle özetleyebiliriz: Türkiye'nin bugünkü ortamında ve seçim sonuçlarının ışığında, ideolojik, politik ve örgütsel sorunlarımız ve önümüzdeki görevler. Benim konuşmamın kapsamı da, aşağı yukarı aynı olacaktır. Yalnız hemen şunu belirteyim ki, bu konuda size, Merkez Yönetim Kurulumuzun vardığı sonuçları, aldığı kararları, kesin görüş formüllerini ileticek değilim. İletecek değilim, iki nedenden dolayı:

Birincisi, Merkez Yönetim Kurulu'nun toplantısı devam etmektedir. Ama asıl, bitmiş bile olsa, bir ikinci neden de var, o da şudur: Merkez Yönetim Kurulumuz, bu konunun, bütün genişliğiyle örgütçe tartışılmasını istemektedir.

Bu, demokratik merkezîyetçiliğin kapsamında olan yöntemlerden biridir. Diğer memleketlerin işçi sınıflarının bilimsel sosyalist partilerinin, zaman zaman, önemli konuların tartışılmasını bütün örgüte açtıkları, o konuları tabandaki en ufak birimlerde, diyelim, çalışma ekiplerinde, organlarda, bürolarda, çalışma gruplarında tartıştıkları görülür.

Merkez Yönetim Kurulumuz da bunu yaptı. Bu konu tartışmaya açıldığı zaman, sıraladığım birimlerde yalnızca seçim çalışmaları ve seçim sonuçları konu edilecek değildir. Benim bugün burada yapacağım konuşma da tartışma kapsamı içinde olacaktır MYK çalışmalarını bitirdiği zaman, eğer bir bildiri, bir karar varsa, o bildiri, o karar da tartışma kapsamı içinde olacaktır. Bundan dolayıdır ki, bugün yapacağım konuşmada, MYK görüşmeleri ışığında, az önce tanımladığım konuda bir takım düşünceleri, görüşleri açıklamakla yetineceğim, bağlayıcı olmamak şartıyla.

Seçimlerin neticesini bir cümleyle özetlemek lazım gelirse, galiba herkes şunda ittifak eder: Seçimler toplumumuzda bir sağa kayışı göstermiştir. 73 ve 77 seçimlerine kıyasla oylar daha büyük oranda sağda toplanmıştır. Hatta öyle anlaşılıyor ki, Demirel'in, AP'nin beklediği, umut ettiği orandan daha büyük bir oranda sağda toplanmıştır.

Seçim sonuçlarının incelenmesinden şu sonuç da çıkmaktadır: CHP'nin kaybı, AP'nin kazancından büyük olmuştur. CHP'nin ne kadar kaybettiğine bir bakıyorsanız, AP ne kadar kazanmıştır, ona bakıyorsanız, ve CHP'nin kaybettiğiyle, AP'nin kazandığı arasında büyük bir fark olduğunu görüyorsunuz. Yapılan hesaplardan aşağı yukarı anlaşılıyor ki, CHP seçmenlerinin -77'deki seçmenlerinin- bir bölümü sandığa gitmemiş, oy vermekten uzak durmuştur.

Sağa bir kayış olmakla beraber, sağın en ucuna değildir bu kayış. MHP'ye değil-

dir bu kayış. Sağa kayan seçmenler, esas olarak AP'ye "Evet" demiş fakat MHP'ye aynı derecede "Evet" dememiştir. MHP'nin kazancı, o da belli bazı illerdeki yoğunlaşmalardan dolayı küçüktür ve genel olarak diyebiliriz ki, MHP, oylarını, durumunu korumuştur. MHP konusunda söylenecek iki nokta daha var: Birisi durumunu korumuştur ama, MHP'nin büyüyüşü, oylarını artırıf hızı büyük ölçüde düşmüştür. Bu seçimlerde az bir oy artışı göstermiştir; asıl büyük sıçramayı ise, 73-77 arasında yapmıştır. 73'de ancak üç milletvekili seçtiren MHP, 77'de milletvekili sayısını 16'ya çıkarmıştır, büyük sıçrama yapmıştır. Halbuki bu seçimde böyle bir sıçrama görmüyoruz. Bu anlamda, yani büyüyüş hızının çok önemli ölçüde düşmesi anlamında, MHP'nin gelişmesi gerilemiştir diyebiliriz. Ancak MHP'nin niteliği düşünüldüğünde, faşist bir parti, terörizmi örgütleyen bir parti olduğu düşünüldüğünde, durumunu korumuş olması bile çok önemli bir sonuçtur. Şunu göstermektedir bu durum: MHP, yani Türkiye'deki faşizm, elde ettiği kitle tabanını henüz korumaktadır. Bu çok önemlidir. Hep bildiğimiz gibi faşizm, tekeli büyük burjuvazinin açık teröre dayanan en gerici, en saldırgan, en şoven yönetimini ifade eder. Ama faşist hareketler, büyük, tekeli burjuva kesiminin adına iş görse de, bir kitle tabanı edinmeden, etkin olamaz, kendinden beklenen işi göremez. 79 seçimleri göstermiştir ki, MHP'nin bir kitle tabanı vardır ve bu tabanı korumaktadır. Bundan dolayı da Türkiye'de, demokrasiye, sosyalizme karşı önemli, olumsuz bir güç, bir hasım güç halindedir. Bu çok önemli bir sonuçtur sağ oylar bakımından.

Oyların MHP'de daha fazla yoğunlaşmaması, asıl AP'de yoğunlaşması tercih edilir bir durumdur. Adalet Partisi'ne baktığımızda MC döneminde olduğu gibi kendisinin MHP ile özdeşleşmiş bir görünümde olmaktan kaçındığı görülmektedir. Şimdiye kadar gelişen olaylardan edindiğimiz izlenim, Adalet Partisi'nin bir 3. MC oluşturmaktan uzak durduğudur. Oysa bundan önceki MC döneminde AP, Parti belgelerinde açıklamış olduğumuz üzere MHP'yi vurucu bir güç olarak kullanıyordu. Adalet Partisi bir ölçüde 70'lerden önceki görece liberal olan tutumuna dönmekte midir diye sorulabilir. Öyle de olsa, bu dönüş, çok büyük olmayacaktır; defalarca belgelerimizde ve konuşmalarımızda değindiğimiz üzere, faşizmin kaynağı yapısaldir, sınıfsaldır ve AP, büyük burjuvazinin has partisi olarak, MHP'ye gerçekten karşı tavır alamaz, gerçekten kendisini ondan soyutlayamaz. Emperyalizme bağımlı bu geri kapitalist düzende, MHP tekeli burjuvazi için, büyük toprak ağaları için vurucu güç olarak gereklidir. Kamuoyuna açıklamalarda faşizm reddedilse, terörizm reddedilse dahi, el altından MHP desteklenmeye, terörizm örgütlenilme-ye devam edecektir. Onun için de AP, 1970 öncesindeki görece liberal konumuna dönmeyecektir, dönemeyecektir.

73, 77, 79 seçimlerinin sonuçlarına baktığımız zaman, şöyle bir tablo görüyoruz: Türkiye'de oylar ve seçmenler iki başlı bir kutuplaşmaya gitme eğilimi gösteriyor. 69'da oylar AP'ye gitti, AP tek başına iktidar oldu. AP'nin iktidarından seçmenler, halk memnun kalmadı, 73'de CHP'ye oy verdi ama CHP iktidarını sürdüremedi. 77'de bir daha denemek için yeniden CHP'ye oylar verildi. 21 ay önce de CHP nihayet tekrar hükümet kurma olanağı buldu. CHP, bu iktidarda kalıfta yeniden yıprandı, ümit olmaktan çıktı. İşsizlik, pahalılık, kuyruklar, yokluk halkı bezdirdi ve bu sefer oylar yeniden CHP'den AP'ye aktı. Bu durum CHP'nin kendisine oy veren

kitlelere sırtını dönerek emperyalizm ve iş ortağı büyük burjuvaziye uzlaşmaya gitmiş olmasının sonucuuydu.

İki parti halinde bir kutuplaşma ve iktidarın bu iki kutup arasında el değiştirmesi, bu iki kutup arasında gelgit hareketi göstermesi, bu durum, yalnız Türkiye’de değil, gelişmiş kapitalist ülkelerde de görülen bir durumdur. İki partinin bir tahterevalli mekanizmasıyla nöbetleşe iktidara gelmeleri, politik bir gelgit olayı yaratmaktadır. Bu biçim bir mekanizma gelişmiş kapitalist ülkelerde geçerli olabiliyor. Türkiye gibi emperyalizme bağımlı geri bir ülkede ise geçerli değildir. Kaldı ki, gelişmiş kapitalist ülkelerde dahi burjuva partilerinin bu ikili kutuplaşması ve bunlar arasında gelgit olayı aşılmaktadır, bazı ülkelerde aşılmıştır. İşçi ve emekçiler bilinçlendiği, örgütlendiği ölçüde işçi sınıfı partileri bir alternatif olarak ortaya çıkmışlardır ve bazı memleketlerde ikili kutuplaşma burjuva partisi ile işçi sınıfının partisi arasında bir kutuplaşma olarak belirmiş ve iktidarın iki kutup arasında bir gelgit hareketiyle el değiştirmekten de çıkmasıyla, ikinci kutup haline gelen işçi sınıfı partisi ile diğer kutbu teşkil eden burjuva partisi arasında kıyasıya bir mücadele biçimini almıştır. Kutuplaşmanın iki burjuva partisi arasında olması ve iktidarın bu iki burjuva partisi arasında gelgit hareketiyle el değiştirmesi, işçi sınıfı hareketinin zayıf olduğu, henüz iktidara namzet olacak güce gelmediği hallerde görülüyor.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sınıfı partisi ikinci kutup halinde gelebilir dedim, ama o zaman iktidarın gelgit hareketi aşıyor, iktidarın binbir tertip, binbir parlamenterist oyunla sürekli burjuva partisinde devamını sağlamak yoluna gidiyor. İtalya bunlardan başta gelen bir örnektir, açık bir örnektir. İtalya’da Hıristiyan Demokratlar ve ona alternatif olabilecek işçi sınıfının partisi, Komünist Partisi vardır. Fakat burjuvazi iktidarın o tarafa gitmemesi için, binbir oyun ve tedbir ile ikinci Dünya Savaşından beri Hıristiyan Demokrat Parti’yi çok sallantılı bir şekilde; devamlı krizlere düşmek pahasına iktidarda tutmaktadır. İtalyan işçi sınıfının partisi parlamenter mekanizma içinde seçimlerle, barışçı yollardan iktidara gelmek fırsatını bulamamaktadır. Fransa’daki ve İtalya’daki durumun, sonunda nasıl halledileceği çok ilginç olacaktır. Acaba burjuvazinin gücü yeterince zayıflatılacak ve işçi sınıfı partisi mevcut mekanizma içinde oylarla, barışçı yoldan iktidarı elde edebilecek midir, yoksa bu mümkün olmayacak, eninde sonunda ihtilalci bir hareketle mi iktidarı alacaktır? Fransa ve İtalya için bu soru ortadadır. Bunun yakından izlenmesi ve sonucun nasıl olacağını gözlenmesi önemlidir ve çok anlamlı olacaktır.

Türkiye, söz konusu ettiğimiz Batılı ülkeler gibi gelişmiş kapitalist düzeyde değildir. Burjuva partileri arasında ikili bir kutuplaşmaya ve bu burjuva partilerinin arasında iktidarın gelgit hareketiyle uzun süre el değiştirmesine Türkiye’nin yapısal durumu müsait değildir. Uzun süre devam edemez; çünkü Türkiye’nin sorunları kapitalizmin çerçevesi içinde görel olarak dahi çözümlere kavuşturulabilecek gibi değildir. Türkiye’nin çözümü, emperyalizme bağımlı geri kapitalist düzenin dışındadır, sosyalizme gidiştedir. Türkiye’de bu çözümü getirecek olan parti herhangi bir burjuva partisi değil, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisidir.

Biz seçimlerde halkımıza, seçmenlere bu mesajı götürmeye çalıştık. Dedik ki, çözümsüz olan Türkiye değildir, çözümsüz olan emperyalizme bağımlı geri kapitalist düzen ve onun egemen sınıfı büyük burjuvazi, tekelci burjuvazi ve büyük toprak sa-

hipleridir. Türkiye'nin çözümü vardır, Türkiye'nin çözümü kapitalizmin alternatifi olan sosyalizmdir; bunu başaracak olan güç de burjuva partilerinin alternatifi olan işçi sınıfı partisidir, dedik.

Ama seçimlerden aldığımız sonuç gösteriyor ki, bu mesajı kitlelere, seçmenlere gereğince götürememişiz. Onları buna inandıracak, onların oylarını daha geniş ölçüde alacak kadar başarılı olamadık. Bununla beraber, CHP'nin solunda olarak seçimlere doğrudan veya dolaylı biçimlerde katılan diğer politik partilerin, siyasi hareketlerin de pek başarılı olduğu söylenemez. Çünkü sekiz milyonu aşkın bir seçmen kitlesi içinde, solun tümünün -o sol içinde bazıları gerçekten sol mudur, tartışılabilir- aldığı oy, bir başarıyı simgeleyecek ölçüde ağırlığı olan bir oy değildir. Bu başarısızlığı kabul etmek lâzım. Bilimsel sosyalist partilerin temel özelliklerinden biri gerçekçi olmak, gerçekleri acı da olsa olduğu gibi kabul etmektir. Bir takım mazeretler, tevil yolları aramamaktır. Biz de işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi olarak seçimlerin sonucunun bir başarısızlık olduğunu açıkça söylüyor, kabul ediyoruz. Ama biz, gerçekten işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olarak sadece sonuçları not etmekle, başarıyı, başarısızlığı not etmekle kalmayız, bu başarısızlığı ortadan kaldıracak yolları yöntemleri araştırır, gereken önlemleri almaya yöneliriz. Bunu yapacağız.

Soldaki oyların kendi içindeki dağılımı üzerinde durmak istemiyorum. Çünkü bir "sen ben" kavgası haline dönüştürmek istemiyorum konuyu. Oyların dağılımı böyle de kalsa, böylece, hiç itirazsız, izahsız kabul etsek dahi, bu oylar varolan birikime göre sınırlı bir kitlesel gücü ifade etmektedir.

Soldaki oyların dağılımını söz konusu ettiğimiz zaman üzerinde durmamız gereken hareket veya parti SDP ve onun aldığı oylardır. SDP, kendisinin bildiğimiz niteliğini, yani anti-komünist anti-sovyetik niteliğini bu seçim propagandalarında gayet açık ortaya koymuştur ve bizim partimiz ile TSİP'i Sovyet yanlısı olmakla suçlamış, sadece onunla da kalmamış, aslında yanlı olmaktan öte, bağımlı olduğumuzu belirgin bir şekilde ima etmiştir. "TİP Sovyet yanlısı ve zengin bir partidir" temasını işlemiştir.

SDP'ye verilen oylar nelerdir? SDP anti-komünist ve anti-sovyet bir parti olmakla birlikte ona verilen bütün oylar, oyları verenlerin sübjektif tutumu açısından, anti-komünist ve anti-sovyet oylardır denemez. Bunlar bilinçsiz oylardır. Bir kısmı, kendini solda bilip solda olmanın ne demek olduğunu öğrenememiş, bilimsel sosyalizm ve proleter enternasyonalizmi ilkelerini, sorunlarını öğrenememiş bilinçsiz oylardır, büyük bir kısmı iyi niyetle verilmiş oylar olsa da. Oy verenlerin sübjektif tutumları, oy vermedeki niyetleri her ne olursa olsun, oylar bir kere verildikten sonra, bu oyları anti-sovyetizme ve anti-komünizme verilmiş oylar saymak gerekir. Sübjektif niyetlerin ötesinde objektif olarak da öyledir.

SDP'nin bundan sonra izleyeceği yolu ve elde edeceği sonuçları yakından ve dikkatle izlemek, onu ideolojik ve politik planda yenilgiye uğratmak gerekmektedir. Burjuvazi daima sol hareketi saptırmak ister, işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketi karşısına önce sosyal demokrasiyi, ortanın solu veya son kullandıkları deyimle demokratik solu çıkardı. Her zaman belirttik, bunu burada uzun uzun izah etmeyeceğim, biliyorsunuz; yazılı belgelerimizde sözlü açıklamalarımızda belirttik. Sosyal

demokrasi esasında bir burjuva hareketidir, CHP bir burjuva partisidir. Burjuvazi açısından işlevi, amacı, işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketini önlemek için kitleleri oyalama ve aldatmaca yoluna sokmaktır. Fakat bu kafi gelmiyor. Sosyal demokrasi, CHP’de somutlaştığı biçimiyle büyük oy alan kitlesel bir parti haline gelse de, sosyal demokrasinin solu açık kalıyor. Bu durumda burjuvazi sosyal demokrasinin solunu da kontrol altına almak ister ve kontrol altında tutmak için uğraşır. Düzmece sol partiler, düzmece “komünist” partileri ortaya atabilir, veya solda işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketini saptırıcı kendiliğinden meydana gelen girişimleri el altından veya açıkça destekler, onların güçlenmesine çalışır. Şimdi burjuvazi SDP’nin bu seçimlerde oylarını artırdığını, hem de gerçekte hiçbir yerde işler bir örgütü, bir seçim faaliyeti olmadığı halde genel propagandasıyla artırdığını görünce, SDP’ye sosyal demokrasinin yani Halk Partisinin solundaki oyları ve solundaki hareketleri kendisine çekme ve onları doğru yoldan, bilimsel sosyalist yoldan saptırma görevini, işlevini verebilir. SDP bunu kendiliğinden, gönüllü olarak yapmıştır. Şimdilik gönüllü olarak yerine getirilen bu işlev daha sonra burjuvazinin lehine daha bilinçli bir hareket haline dönüşebilir.

Soldaki oyların tartışmasına girmiyorum dedim, çünkü şöyle veya böyle de olsa bu oyların tutarı sol potansiyeli yansıtacak ağırlıkta, önemde, boyutta değildir. Yoksa söyleyecek sözümüz olmadığından dolayı değil, söylenecek sözler vardır, ama bu, bugünün şartlarında yapılmaması gereken bir şeydir. Bu değerlendirmeyi şimdilik örgüt birimlerimiz içinde yapacağız.

Bizim dışımızda, TSİP ile “Birlik-Dayanışma” diye tanımlanan grup arasında sağlıklı bir tartışma esasen başlamıştır. Oylar kimin oylarıydı? Oyların artmasına kim sebep oldu tartışması başlamış durumdadır. Aynı zamanda da birlik konusu bir politik ticaret metaı haline getirilmiştir. Bu konu sağlıklı ve yanlış biçimde tartışılmaya devam etmektedir.

Seçimlerde de birlik konusuna yanlış yaklaşılmıştır. Seçim birliği adına yapılanlar gerçekten bir seçim birliği davranışı, hareketi değildir. İki veya ikiden fazla grup seçimlerde işbirliği yapacak olduğu zaman, o seçimlerle sınırlı olarak bir seçim platformu oluşturulur, hepsinin ortak olduğu noktalardan oluşan bir seçim platformu. Seçim boyunca kendi aralarındaki ayırım noktalarını arka plana alarak tespit edilmiş seçim platformu sınırları içinde propaganda, ajitasyon yapılır, oylara talip olunur. Ama iki veya daha fazla taraf biraraya gelir de, seçimlere girme olanağını yasal olarak elde etmiş taraf listelerinde diğerlerinden aday gösterir ve listelere giren adaylar hep beraber üzerinde anlaşmış oldukları seçim platformunun propagandasını, ajitasyonunu yapmaz da kendi grubunun görüşlerinin -bu görüşler işbirliği yaptığı partinin görüşlerine aykırı da olsa- propagandasını yapar, ve o parti de kendi görüşlerine uymayan, aykırı olan propagandaların kendi listesinden yapılmasına müsaade ettiği için oylar alırsa, bu gerçekten bir seçim işbirliği hali değildir. Ne olduğuna dair sıfat kullanmayacağım, ama tekrar ediyorum, bu, ilkeli olan bir seçim birliğinin davranışı değildir. Onun için seçimlerde kullanılan seçim birliğini biz gerçekten geçerli ve doğru bir birlik hareketi olarak kabul etmiyoruz.

Birlik konusunda biz baştan beri bilimsel sosyalist ilkeleri savunuyoruz. Daha Parti kurulmadan önce Yürüyüş’te yazdığım yazılarda, Parti kurulduktan sonra

çeşitli parti belgelerinde ve benim konuşmalarım da, TSİP'in birlikte hareket etme çağrılarına karşı yayınladığımız "Her Ne Pahasına Birlik Değil" broşüründe, "Örgütlü Birleşik Güç Yenilmez" broşüründe, Kongre Kararlarımızda bunları hep açıkladık. Mümkün olduğunca ortak eylemler, işbirliği denemelerine giriştik. Hepiniz bilirsiniz, Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de, daha birçok ilde, demokratik kitle örgütlerinin platform toplantıları denen toplantılar oldu. Bazıları hâlâ sürdürülüyor. Bu toplantılara kitle örgütlerini temsil eden, ama kendileri Partimiz üyesi olan yoldaşlar katılıyorlar, Partinin görüşleri çerçevesinde aktif olarak çalışıyorlar, o platformların sınırları içinde işbirliği, güç-birliği yollarını aradılar, arıyorlar. Ayrıca Partimiz yerel örgütlere verdiği direktiflerde yerel düzeyde, ilçeler, iller düzeyinde ortak eylemler, işbirliği yapılmasını öngördü ve birden fazla ilde bu ortak eylemler yapma girişimlerinde bulunuldu. Bu eylemlerin bazıları başarıyla yürütüldü. Bazılarının çalışmaları sürdürülüyor. Kapalı salon toplantıları, yürüyüşler yapıldı ve katılan TİP ve diğer parti veya kitle örgütleri o toplantının amacına uygun biçimde hareket ettiler. Yani aralarında bir ortak platform oluşturup sloganları, hangi konuların işleneceğini tesbit edip o sınırlar içinde toplantılar, yürüyüşler yaptılar.

Ne var ki, böyle başarılı işbirliği halleri sınırlı kaldı. Partimizin daha çok karşılaştığı durum şu oldu. Biraraya ya tam gelinmiyor; çünkü birtakım gruplar bir kapalı salon toplantısı veya açık hava mitingi yapılmasını kabul ediyorlar, ama orada "kalksın herkes kendi grubunun görüşünü açıklasın" diyorlar. Böyle ortak eylem olmaz. Böyle ortak eylem yaparsanız ortaklık ancak şurada olur: Aynı damın altında birkaç saat beraber olmuş, aynı toplantıda çıkıp konuşmuş olursunuz, ama bunun ötesinde bir ortaklık oluşmaz. Halbuki ortak işbirliğinden, güçbirliğinden sözdebilmek için o toplantıda, o çalışmada yapılacak işleri ortak olarak tespit edip onlara uymak gerekir. Bu olmaz da, hep biraraya, bir toplantıya gelip herkes kendi görüşünü anlattırsa, bu, solun işbirliğini güçbirliğini göstermez, bölünmüşlüğü gösterir ancak.

Bazı hallerde ise, bazı illerimizde ise, "tamam" denildi, ortak eylemler yapıldı, fakat görüldü ki, beraber işbirliğine girdiğimiz taraf veya taraflar alınan kararlara uymamakta, kendi bildiklerini okumakta, kararlaştırılanın dışında sloganlar ortaya atmakta, hatta farklı pankartlar taşımaktadırlar. Böylece güç-birliğini fiilen alt kademelerden geliştirerek sağlama çalışmaları önemli bir sonuç vermedi. Bir konu daha var. Biliyorsunuz Avrupa'da şöyle bir durum görülür: Orada bütün partiler legal olduğu için komünist partileri vardır, sosyalist partileri vardır, sosyal demokrat partiler vardır, radikaller vb. adlarda birtakım sol gruplar vardır. Türkiye'de ise durumda bir bulanıklık hüküm sürüyor. Kimileri, politik yelpazenin sol başının kendilerinin tekelinde olduğunu vehmedip, emperyalizme ve faşizme karşı birlik çalışmalarını, gerçeklere ters düşen hegemonyacılığın aracı olarak kullanmak istiyorlar. Türkiye İşçi Partisi bu tutuma karşıdır. Türkiye İşçi Partisi, işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisidir ve bu niteliğinin bütün taraflarca kabulünü şart koşar. Bunu şart koşmak bir sekterlik değildir. Bu konu ilkeseldir. TİP'i bilimsel sosyalist bir parti, en azından, yegane parti olarak değilse bile, bilimsel sosyalist bir parti olarak kabul etmeyen taraflarla biz biraraya gelerek birlik konuşmaları ve birlik anlaşması yapmayız. Ve öyle, komünistlerin, sosyalistlerin, bilmem kimlerin birliği şeklinde

formüle edilecek bir birliği, biz Türkiye işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olarak kabul edemeyiz. Dediğim gibi, bu sekterlikten gelmez, ilkesellikten gelir.

Biz birlik konusunun iki düzeyde ortaya çıktığını söylüyoruz. Birisi işçi sınıfının politik hareketinin birliği, tekleşmesi sorunudur. İşçi sınıfının politik hareketinin, bilimsel sosyalist çizgide olan hareketinin birliği, tekleşmesi söz konusu olduğunda, gerçekleştiğinde, bu, tüm solun birleşmesi anlamına gelmeyecektir. Çünkü bilimsel sosyalist açıdan ilkesiz birlik olmaz. “Bütün soldakiler madem ki kendilerine sol diyorlar, ne var şunun şurasında, işte birleşseler de bir güç olsalar” demek, çok bilinçsiz, çok cahilane! söylenmiş bir sözdür. Solda birlik söz konusu olduğu zaman bu, tutarlı ve ilkeli bir birlik olacaktır. Çünkü solda bilimsel sosyalist çizgide olarak nitelenebilecek parti ve hareket ancak üçtür. Ancak o üçünün birleşmesi ve tekleşmesi söz konusu olabilir. Diğerleri için söz konusu olan birlik başka bir birliktir. Emperyalizme ve faşizme karşı demokratik birlik. Demokratik güçlerin işbirliği, güçbirliği cephesi bu ayrı bir konudur. Birbirleriyle yakından ilgili olmasına, içice olmasına rağmen, Türkiye’nin sol hareketine ilişkin olarak bugün artan bir önem kazanan gündemin ilk sırasında olan sorun işçi sınıfının politik hareketinin birliği ve tekleşmesi sorunudur. Bu sorunun çözümü denebilir ki, anti-emperyalist anti-faşist cephenin örgütlenmesinde bir anlamda manivela olacaktır.

1. Büyük Kongre’de benim yaptığım açış konuşmasında birlik sorununu şöyle formüle etmişim: Teoride, bir ülkede birden fazla işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olmaz, olmamalıdır. Bu, teorik olarak doğrudur, pratikte de doğrudur ama teorideki bu doğru pratikte bazen gecikmeyle gerçekleşebilir. Bazı ülkelerde görülmektedir ki, şartlar öyle getiriyor ve işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olma iddiasında birden fazla örgüt, hareket, parti ortaya çıkabiliyor. Ama teori doğrudur. Böyle birden fazla hareketin, partinin mevcut olduğu koşullarda dahi, öyle ülkelerde dahi, mutlaka işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketi ergeç birleşecek, tekleşecektir. Nasıl olacaktır bu? İki surette olabilecektir, diye kısaca açıklamıştım 1. Büyük Kongre’deki açış konuşmamda. Birisi, işçi sınıfının hareketi olmak iddiasındaki hareketlerin, partilerden biri güçlü bir hareket haline gelir, egemen bir hareket haline gelir, işçi sınıfını alıp götürür, işçi sınıfını yönlendirebilen bir hareket haline gelir, giderek işçi sınıfının dışında işçi sınıfının müttefiki olan emekçi kitleleri etkileyebilir, onları yönlendirir konuma gelir ve bu hareketin içinde sol potansiyel örgütlenir, derlenir toparlanır, diğer örgütler ya erir gider yahut da küçük anafor akımlar olarak kalır. Ama yalnız bu değil, bazen de dedim, bir memlekette birden fazla ortaya çıkan bilimsel sosyalist olma iddiasındaki hareketler gerçekten genel nitelikleriyle bilimsel sosyalist çizgide kabul edilebilecek durumda olabilirler. Bu birkaç örgütün politik çizgileri arasında, örneğin dünya ve ülke sorunlarına bakış açılarında uzlaşmaz çelişkiler, bağdaştırılamayacak ayrılıklar bulunmazsa bunlar birarada birleşerek hareketin tekleşmesini sağlarlar.

Biz umut ettik ki, ve ben özellikle kendi şahsım adına söyleyeyim, çok kuvvetle umut ettim ki, Türkiye’de egemen, sürükleyici, yönlendirici hareket kısa sürede Türkiye İşçi Partisi olacaktır. Ama 4,5 senelik uygulama sonucunda gördük ki, yaptığımız tespit şudur ki, biz bu sürede bu güçte bir parti haline henüz gelemedik. Bu bizim başarısızlığımız oldu. Aynen kabul ediyor ve not ediyorum.

Bunun neden olmadığını sebepleri tahlile muhtaçtır. Ama yöntemsel olarak şuna işaret edebiliriz: Bunun sebeplerini araştırırken bir nesnel koşullara, yapısal koşullara bakmamız lazım, diğer taraftan partimizin çalışmalarına bakmak, onu değerlendirmek lazım. Bir neden, Partinin çalışmaları açısından, örgütlenmemizi gerek nitel olarak, gerekse nicel olarak gerekli ölçüde geliştiremememiz olabilir. Örgütlenmeyle beraber tabii bilinçlendirme, eğitim ve ideolojik yetkinlik gibi sorunlar da bunun içine girer.

Biz birlik konusunda, Kongre konuşmasında belirttiğim ikinci yolu denemekten de uzak durmadık. TSİP ile konuşmaları başlattık, o da bir noktaya gelince TSİP'nin vazgeçmesiyle ortadan kalktı. Bunun ayrıntılarını daha önce açıkladığımız için üzerinde durmayacağım.

Ancak politik hareketin birliğinin oluşmasına ilişkin olarak da bazı şartlarımız, ilkelerimiz var. İşçi sınıfının politik hareketinin tekleşmesi sonucunda ortaya çıkacak olan işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin, niteliğinden hiçbir ödün verilemez; işçi sınıfının bağımsız bilimsel sosyalist partisi olma niteliği korunmalıdır. Yani tekleşmiş plan parti, mutlak surette işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olma ölçütlerine uygun olmalıdır. Ö ölçütlerden fedakârlık etmek, o ölçütleri sulandırmak pahasına birlik söz konusu olamaz. İkinci ilkemiz karşılıklı saygı ve eşitlik. Biz böyle bir birliği önerdiğimiz ve böyle bir birliği yapmak için adımlar attığımız zaman, o adımları, o görüşmeleri aylarca sürdürdüğümüz zaman görüşmeye girdiğimiz hareketin genel olarak bilimsel sosyalist çerçeve üzerinde olduğunu kabul ettik. Eşit şartlar altında önkoşulsuz görüşmeyi önderdik. Eşit şartlar altında saatlerce görüşerek birtakım önemli noktalarda, örneğin dış dünya ve Türkiye'nin sorunları konusunda, bunlara bakış açısı konusunda mutabık kaldık, olumlu sonuçlar elde ettik.

Politik hareketin birliği sorununa bu ilkelerle yaklaşmaktayız. Bir diğer şart da anti-TİP tavra son verilmesi ve bunun nedenlerinin ortadan kaldırılmasıdır. Bugün TİP düşmanlığı diye bir durum vardır. Bizim dışımızdaki partiler, gruplar kendi aralarındaki ayrımlar her ne olursa olsun, Partimize karşı olmakta, anti-TİP olmakta birleşmektedirler. Birlik yolunda gelişmeler sağlanacaksa, sonuçta birliğe gidilecekse TİP'e karşı bu hasım tutum ortadan kalkmalıdır. Şöyle bir durum olamaz. Olmasını siz düşünebilir misiniz? Hem işbirliği, güçbirliği tartışmalarına, konuşmalarına gireceksiniz, yahut ondan da öte birleşme, tekleşme konuşmalarına gireceksiniz, hem de karşı taraf gücünün yettiği yerde sizi tepelemeye yeltenecek. Bilmem hangi sendikaya bağlı bilmem hangi fabrikada TİP'li diye tanınan bir işçi temsilcisini, veya bir işçiyi patrona gammazlayıp, patronla birleşerek işinden atıracaksınız. Hem bunu yapacak, kitle örgütlerinde bunu yapacak, elinden geleni ardına koymayacak TİP'e karşı husumette ve onu eritmeye çalışmakta elden gelen her şey yapılacak, hem de sonra oturulacak, birlik konuşmaları yürütülecek, olumlu bir sonuca varılacak. Böyle bir durumu siz mümkün görüyor musunuz yoldaşlar? Elbette ki böyle bir durum mümkün değildir.

Hem burjuvazide TİP'i tasfiye etmek, ortadan kaldırmak, yolunu engellemek girişimleri vardır, yapılan birtakım manevralar vardır, hem de sol kanatta TİP'e karşı hasımca bir tavır vardır. Soldakiler de birlik, güçbirliği, işbirliği formülleri ve görünümü altında aslında ellerinden gelse TİP'i eritmeye, ortadan kaldırmaya yönele-

ceklerdir şu veya bu ölçüde.

Bu konuya baştan beri gayet hassas olduk. Dedim ki, Parti kurulmadan önce Yürüyüş'te yazdığım yazılarda, şahsen, birliğin, bir hareketin güçlenmesi, sürükleyici olması biçiminde gerçekleşeceğini yazdım. Neden daha Parti kurulmadan önce birlik konusunu ve bu biçimde işlemek gerektiğini duydum? Şundan dolayı: Hapisten çıktıktan, tahliye olduktan sonra benim evime çeşitli kesimlerin birçok insanı geldi. "TİP iyi imtihan vermiştir, şimdi birleşelim, beraber bir parti kuralım" diye. Ve ortak bir parti kurmak yolundaki öneri şöyle bir nitelik gösteriyordu; daha Parti yok ortada, teklif benim şahsıma yapılıyordu. "Solda çeşitli çizgiler, çeşitli gruplar, tabii TİP de, hep birlikte bir kurultay yapsınlar. Bu kurultayda her grup ve TİP, diyelim iki temsilciyle temsil edilsin. Orada tartışalım, konuları karara bağlayalım ve alınan kararlar kurultaya katılan taraflar için bağlayıcı olsun." Şimdi ne yapılmak istendiğini herhalde açıkça anlıyorsunuz. Biz mesela iki kişiyle temsil edileceğiz, sonra da bir dergi etrafında birleşen veya kendisine ben şucuyum, ben bucuyum diye birtakım adlar takan küçük gruplar da ikişer oyla temsil edilecekler. Karar alınacak ve bu karar bağlayıcı olacak. Benim cevabım onlara, hayır oldu. Dedim ki, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi, niteliği belli olmayan, solda olduğu, sosyalist olduğu, veya devrimci olduğu ancak kendi beyanıyla kanıtlanan, ancak kendisinin iddiasıyla ortaya çıkan insanların parmak kaldırmalarıyla kurulmaz. Bugün artık teoride ve pratikte işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin ne olduğu, ne olması gerektiği, ne gibi ölçütlere uyması gerektiği bilinmektedir. Ona göre bir işçi sınıfı partisi kurulabilir. Yoksa, böyle çok çeşitli görüşlerde olan insanların biraraya gelip parmak kaldırmalarıyla, çoğunluk kararıyla olmaz. Ne olacak dedim, böyle bir toplantıda çoğunluk oyu ile alınan bir karar bilimsel sosyalizm açısından yanlış bir karar olursa? Oradakilerin çoğunluğunun oyunu aldığı için bağlayıcı mı olacak? Benim için olmaz dedim. Yanlış olduğunu bildiğim -çünkü bilinmiyor değil artık bir işçi sınıfı partisinin ne olup olmadığı- bir karara, parmak hesabıyla alındı diye ben uymam, dedim. Tek başıma kalsam da uymam, dedim. Benim şahsıma yapılıyordu çünkü teklif. Siz uyar mıydınız, sizin de uymamanız gerekir, dedim. Çoğunluğun kararı hangi hallerde bağlayıcıdır? Bir örgüt ki kolektif bir öznedir, kolektif bir iradedir, eştürdendir, ancak onun kendi yapısal birimleri içinde çoğunlukla alınan kararlar bağlayıcı olur.

Önerilen yol aslında neydi? Aslında TİP'in, TİP niteliği ile ortada[n] kal[k]masını ve giderek yeniden ortaya çıkmasını önlemektir. TİP'i daha geniş ve eştürden olmayan büyük bir grup içinde eritmek, onu çoğunluk kararlarıyla bertaraf etmek girişimiydi, benim yaptığım yorum buydu.

Bugün de bu girişimler var. Onun için bizim son derece dikkatli, ihtiyatlı olmamız gerekiyor. Onun için diyoruz ki, bizimle iş ve güc birliği yapmak isteyenler veya bizimle birleşerek işçi sınıfının politik hareketinin tekleşmesini isteyenler bu anti-TİP tavrı ortadan kaldırmalıdır. Kendi içlerinde bu TİP düşmanlığı kalktığı takdirde işbirliği, güc birliği, birlik söz konusu olabilir ve bir neticeye varılabilir. Yoksa işbirliği, güc birliği önerilir, ama bir taraftan da TİP düşmanlığı doludizgin devam ettirilir, TİP'in, partilerin kuyusu kazılmaya devam edilirse, böyle bir işbirliği, güc birliği, birlik olmaz.

Şimdi, seçim sonuçları ve içine girilen çetin mücadele dönemi, bu işbirliği, güçbirliği, sorununu daha önemle ortaya çıkarıyor. Bundan böyle bu işbirliği ve güçbirliği sorununu, hareketin tekleşme sorununu daha ivedi bir sorun olarak ele alıp çözüme yollarını aramamız gerekiyor.

Ama sanılmasın ki, birlik konusu bütün sorunları çözüme kavuşturacaktır. Birlik bir bakıma efsane haline getiriliyor. Birlik sözü ve konusu masallardaki “açıl susam açıl” sihirli formülü değildir. O hale getirildi ki artık, tümüyle burjuvazi karşısında solun hangi sorunları varsa, sebebi birlik olmayışıdır, bölünmüşlüktür. Çaresi nedir? Birlik olmaktır. Yok, durum böyle değil. Başka, çok önemli sorunlar daha var. Güçlerin birliği sorununun, tekleşme sorununun önemini, ciddiyetini hiç inkâr etmemekle birlikte, bütün sorunların ondan kaynaklandığı ve bütün çözümlerin birlikte sağlanacağı görüşü yanlıştır. Bunu bir efsane haline getirmemek lazımdır. Hele birlik konusu politika ticaretinde kullanılan bir meta haline hiç getirilmemelidir. Birlik konusu ciddiyetle ve serinkanlılıkla ele alınacak ve bilimsel sosyalizmin ilkeleri ışığında kararlı çalışmalarla çözümlenebilecek olan bir sorundur.

Birlik konusunun yanında çok önemli olan örgüt ve örgütlenme sorunu vardır. Neden umduğumuz ölçüde, kendini herkese kabul ettirir güçte sürükleyici, ege-men bir parti, bir politik hareket haline henüz gelemedik diye sorduğumuz zaman bunun bir sebebi de gereken güçte bir örgütlenme oluşturmada eksikliğimizden-dir, demiştik. Örgütlenme büyük bir sorun olarak önümüzdedir. Bizim partimiz soldaki diğer parti ve hareketlere kıyasla iyi örgütlü, sıkı örgütlü bir partidir. Parti üyelerimiz militandır, özverilidir, beceriklidir, ama görelî olarak. Yoksa çok daha güçlenmeliyiz, burjuvazinin saldırılarını, oyunlarını boşa çıkaracak güce gelmeliyiz. Durumumuzu hızla geliştirmenin, daha güçlü bir örgüt haline gelmenin, gücümüze güç katmanın yollarını arayacağız.

Örgütümüz çok iyi çalıştı, dedi İstanbul İl Başkanımız, örgütü kutladı, ben de kutluyorum. Kutlanacak bir çalışma gösterdi, partili üye arkadaşlarımız, kadrolar, militanlarımız. Ama bu çalışmalarda dahi örgütlenme açısından aksaklıklar oldu yer yer. Daha önceki çalışmalarımıza göre bu seçimlerde örgütlü birimler halinde çalışmak çok daha gelişmiş olmakla birlikte kimi birimlerimizde ise hâlâ daha çok bireysel atılımlar, beceriler, girişimler, bireysel özveriler görüldü. Hâlbuki biz kişisel özverimizi, çalışkanlığımızı, girişkenliğimizi, yaratıcı yeteneğimizi, daima üyesi olduğumuz örgüt biriminin sınırları içinde, onun çalışmalarıyla göstermek durumundayız.

Seçimlerde başarılarımız olmadı mı? Oldu. Çünkü biz seçimleri sadece oylar bakımından değerlendirmeyiz. Ve bunu şimdi, oylarımız iyi bir sonuç göstermediği için, teselli olsun diye söylemiyorum. Böyle söylemediğimi biliyorsunuz, çünkü her zaman seçimlerin ve parlamentonun burjuvaca kullanışı ve sosyalistçe kullanışı vardır, diye belirtmişizdir. Her zaman belirtmişizdir ki, oyların şu şekilde, bu şekilde manevralarla, nabza göre şerbet vermelerle, birtakım oyunlarla elde edilmesi önemli değildir, önemli olan sosyalistçe çalışmadır, oylar işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olarak çalışmanın yan ürünleri olarak gelirse kıymetlidir, demiştik. Bunu defalarca iştmişsinizdir, benden de, diğer Parti yöneticilerinden ve kadrolarından da; belgelerde de okumuşsunuzdur.

Seçimler önemlidir, oylar önemlidir, ama tek başına yeterli değildir; oylar sosyalistçe çalışmamızın yan ürünü olarak değer kazanır. Demek ki bizim sosyalistçe çalışmamız, seçimleri sosyalistçe kullanmamız yan ürün olarak yeteri kadar oy sağlayacak düzeyde olmamış. Bunun da bilincinde olalım, bunu da kabul edelim ve bundan sonra bu eksikliği de gidermeye çalışalım. Biz, yan ürün olarak oyların sayısı ne olursa olsun, seçimleri sosyalistçe kullanmaya çalıştık, elimizden geldiği kadar da sosyalistçe kullandık. Bir yandan partimizin, işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi olma niteliğini açıklığa kavuşturduk, daha netleştirdik ve bunu radyo ve televizyonlardan geniş kitlelere ulaştırdık. Bu bir başarıdır; bu, bilimsel sosyalist yolda atılmış bir adımdır.

Sadece niteliğimizi geniş kitlelere duyurmakla kalmadık, demokrasi mücadelesinde çok, ama çok önemli bir adım attık. Her zaman söyleriz; demokrasi kağıt üzerinde yazılmış olan hak ve özgürlüklerden ibaret değildir. Hukuksal olarak özgürlüklerin verilmiş olması bir kolaylıktır, belki bir ölçüde bir güvencedir ama, asıl, demokratik özgürlük ve hakların hayata geçmesi, hayatta kendini göstermesi önemlidir. Ve Türkiye İşçi Partisi başından beri bunu yapmıştır. 1961-71 arasında yeni Anayasa'yı, halktan yana, sola açık olarak yorumlayan ve bunu kabul ettiren, bir ölçüde burjuva partilerine dahi kabul ettiren, başta gelen örgüt ve güç Türkiye İşçi Partisi olmuştur. 141 ve 142 inci maddeler 15-20 sene önceki gibi kullanılır olmaktan çıkmışsa, bu, Anayasal hak ve özgürlüklere sahip çıkan işçi sınıfı ve emekçi kitleler ve onun sözcüsü Parti'nin, Partimizin verdiği mücadele sayesinde olmuştur, kendiliğinden değil.

Bizim radyo ve televizyonlardan Parti'nin niteliğini açıklama doğrultusunda yaptığımız konuşmalar, demokratik hak ve özgürlükler konusunda konuşmuş olan tabuların, yasakların, bir aşama daha kırılması demek olmuştur. O tabuları, o yasakları zorladık. Zorladıkça zaten demokratik ortamın sınırlarını genişletiyoruz. Demokrasiye, özgürlüklere, haklara konan kısıtlamaları geri itmiş oluyoruz. Bu çok önemli bir iştir demokrasi mücadelesinde. Demokratik mücadeleyle sosyalizm için mücadele içine geçmiş olduğu için, aynı zamanda sosyalizm doğrultusundaki mücadelenin de önemli bir adımıdır.

İkinci sosyalistçe kullanışımız, örgütlerimizi harekete geçirmek ve seçim çalışmalarını, örgütlerin güçlenmesinin, bilinçlenmesinin, beceri kazanmasının bir aracı olarak kullanılması olmuştur. Mesela İstanbul İl Başkanı, İstanbul'da çalışma ekiplerinin etkinliğinin son seçimlerde yüzde yüz arttığını belirtti. Bir seçim çalışmasında bu sonucu elde etmek, gerçekten övünülecek bir başarıdır. Başka örgütlerimiz de bu seçim çalışmalarıyla deney kazanmıştır, beceri kazanmıştır. Yeni kurulan, dışa yönelik hiçbir faaliyete henüz girişmemiş olan ilçeler, iller, bir örgüt olarak çalışma alanına ilk adımlarını atmışlardır. Seçimlerde yapılan çalışmaların kazandırdığı deneyimlerin, bilgilerin, becerilerin sonuçlarını biz seçimlerden sonra da alacağız. Ama bir şartla, seçimlerde kurduğumuz ilişkileri şimdi, seçimlerden sonra da, sürdürmek şartıyla. Gittiğimiz evlere yeniden giderek, gittiğimiz fabrikalara yeniden giderek, gittiğimiz köylere yeniden giderek..Ve bu fabrikalarda, mahallelerde, kentlerde, köylerde ilişkileri bağlayıp, oraya parti örgütünü sokmakta kullanarak. Bunu yaparsak eğer, gerçekten örgüt olarak seçim çalışmalarından büyük kazanımlarla

çıkmiş oluruz. Ve bunu yapmamız gerekir, bunu mutlaka yapacağız. Böylece örgütümüzü güçlendireceğiz. Örgütümüzü hem genişletmek, hem derinlemesine çalışıp niteliğini yükseltmek konusunda çaba göstereceğiz.

Partinin ilk kurulduğu sıralarda şöyle demiştim: Napolyon'a sormuşlar, başarının üç şartı vardır demiş, birinci şartı para, ikinci şartı para, üçüncü şartı paradır, demiş. Ben dedim, bir benzetme yaparak bu fıkrayı değiştiriyorum: "Bizim partimiz açısından, parti hareketinin, yani işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinin başarısının üç şartı vardır: Biricisi örgütlenme, ikincisi örgütlenme, üçüncüsü gene örgütlenmedir." Seçim sonuçlarından çıkardığımız temel sonuç da bu. Örgütlenmenin önemini biliyorduk, söylemiştik, ama şimdi daha bilinçli olarak, daha sistemli, daha tutarlı olarak örgütlenmeyi güçlendireceğiz. Hem genişleteceğiz, örgütümüz olmayan yerlerde yeni örgütler kuracağız, ama daha önemlisi, daha önce kurulmuş olan örgütlerimizin gerçekten örgüt olarak çalışmalarını geliştirmek için, örgütlü çalışma alışkanlığını, disiplinini, bilincini geliştirmek için, çalışacağız. Örgütlenme ideolojik yetkinlikle beraber gider. Örgüt birimlerimizin ve o birimler içindeki partili arkadaşlarımızın ideolojik yetişkinliğini yükseltmek tamamlamak için de eğitim, propaganda konularında çalışmalarımızı hızlandırmamız, dört elden sarılmamız lazımdır. Ancak güçlü örgütü olan, niteliği yüksek örgütü olan bir işçi sınıfı bilimsel sosyalist partisi, burjuvaziye, faşizme karşı etkin mücadele verebilir ve bunu yapmak onun tarihi sorumluluğudur; işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olarak görevi ve sorumluluğudur. Bu görevin ve sorumluluğun tam bilincinde olarak çalışacağız. Bunun yöntemleri üzerinde tespitler yapacağız. Bugün için, Merkez Yönetim Kurulumuz bu konunun, seçim çalışmaları, aldığımız sonuçlar, benim bu yaptığım konuşma, MYK'nın yapacağı açıklama da dahil olmak üzere, bütün bu konuları Parti'de tartışmaya açıyoruz. Ama burada da örgütlü tartışmayı kastediyoruz. Özel sohbetler şeklinde tek tek yapılan tartışmaları değil, çalışma ekiplerinde, il, ilçe organlarında, çalışma gruplarında, hep kolektif olarak tartışmaya açıyoruz. Ve çalışma ekiplerinden, organlardan, diğer birimlerden gelecek kolektif raporlar Merkezde ele alınacak ve MYK tarafından bir sonuca bağlanacaktır.

Ben, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olan Partimizin, bu yeni görevlerin de altından kalkacağına içtenlikle inanıyorum. Geçirdiğimiz deneylerden ders alacağız. Bilimsel sosyalizmde bilinen bir gerçektir; işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi ve bilimsel sosyalistler hiç hata yapmaz değildirler. Ama burjuvaziden farkları şudur ki, hatalar, eksikler, yetersizlikler olursa, bunları vaktinde tespit etmeye çalışır ve bu hatalar ve yanlışlara saplanmayarak, yanlışlardan, eksiklerden, becerisizliklerden ders çıkararak, bunları düzeltme yoluna gider. Bunları düzelterek de, başta başarısızlık gibi görünen durumu, sonunda kalıcı başarıya çevirir. Ben Partimizin seçimindeki başarısızlığı aşacağına inanıyorum, bu inançla hepimizi yoldaşlarım olarak yürekten selamlıyorum.

Çark Başak, Sayı 69, 29 Ekim 1979